

Olsztyn, 14 sierpnia 2024 roku

WOJEWODA WARMIŃSKO-MAZURSKI

PS-VII.5232.1.2024

DECYZJA

Na podstawie art. 5 ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o grobach i cmentarzach wojennych (Dz. U. z 2018 r. poz. 2337), w związku z art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572),

po rozpatrzeniu wniosku wniesionego przez: Gminę Miejską Giżycko, al. 1 Maja 14, 11-500 Giżycko, reprezentowaną przez Burmistrza Giżycka,

z dnia: 5 kwietnia 2024 r. oraz 17 kwietnia 2024 r.,

o wydanie zezwolenia: na kontynuację prac renowacyjnych na cmentarzu z I wojny światowej w Giżycku, ul. Moniuszki (dz. geod. nr 358), polegających na: oczyszczeniu i zabezpieczeniu żeliwnego pomnika (krzyża) cmentarnego wraz z betonową podstawą, oczyszczeniu z mchu i porostów, zabezpieczeniu powierzchni przed ponownym szybkim porastaniem mchem i porostami; renowacji mogił żołnierskich: oczyszczeniu i wypoziomowaniu obrzeży, wymianie podłoża, położeniu mat antychwastowych, dowiezieniu żwiru, rekultywacji roślin; oraz przygotowanie i zamontowanie tablicy historycznej przy cmentarzu, dofinansowanych w ramach programu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pn. „Groby i cmentarze wojenne w kraju” – edycja 2024 (rejestr zabytków nr A-1420 z 10.03.1983 r.),

po ocenie: danych przedstawionych we wniosku i załącznikach do niego,

oraz po uzyskaniu opinii: Instytutu Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, Biuro Upamiętniania Walk i Męczeństwa,

zezwalam

Wnioskodawcy na podjęcie na cmentarzu z I wojny światowej w Giżycku, ul. Moniuszki działań przedstawionych we wnioskach z dnia 5 kwietnia 2024 r. i 17 kwietnia 2024 r., z zachowaniem warunku, że prace zostaną rozpoczęte po spełnieniu wymogu uzyskania pozwolenia Warmińsko-Mazurskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków na przeprowadzenie powyższych robót, o którym mowa w art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2022 r. poz. 840, z późn. zm.), wydanego na wniosek Gminy Miejskiej Giżycko.

Termin ważności zezwolenia: 31 grudnia 2024 r.

UZASADNIENIE

W dniach 8 kwietnia 2024 r. i 17 kwietnia 2024 r. do Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie wpłynęły wnioski Gminy Miejskiej Giżycko o wydanie decyzji wojewody na przeprowadzenie prac renowacyjnych na cmentarzu z I wojny światowej, położonego w Giżycku, u zbiegu ulic Moniuszki i Turystycznej.

Z uwagi na art. 53l i art. 53k pkt 1 - w związku z art. 53j ust. 1 pkt 1 i 4 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. z 2023 r. poz. 102), zgodnie z którymi Instytut Pamięci prowadzi działalność związaną z upamiętnianiem historycznych wydarzeń, miejsc oraz postaci w dziejach walk i męczeństwa Narodu Polskiego, zarówno w kraju, jak i za granicą, a także miejsc walk i męczeństwa innych narodów na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności w zakresie trwałego upamiętnienia faktów, wydarzeń i postaci związanych z tymi miejscami, oceniania stanu opieki nad miejscami i trwałymi obiektami pamięci narodowej, przez zajmowanie stanowisk, wydawanie opinii, a także, że organy właściwe w sprawach wydawania zezwoleń na wykonanie trwałych znaków i obiektów

upamiętniających walki i męczeństwo wydają zezwolenie po zasięgnięciu opinii Prezesa Instytutu Pamięci, tutejszy organ, pismem nr PS-VII.5232.1.2024 z dnia 26 kwietnia 2024 r., wystąpił do Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa Instytutu Pamięci Narodowej – KŚZpNP o wydanie opinii w przedmiocie planowanego zakresu prac.

Dyrektor Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa IPN pismem znak BUWII-903-37(4)/24MK z 13 sierpnia 2024 r. wyraził aprobatę w kwestii planowanych prac renowacyjnych na cmentarzu z I wojny światowej w Giżycku, jak również w zakresie przygotowania i zamontowania nowej tablicy historycznej z szerzej prezentowaną historią cmentarza i pochowanych na nim żołnierzy.

W tym celu Instytut Pamięci Narodowej wystąpił o przeprowadzenie kwerendy archiwalnej do Delegatury IPN w Olsztynie. Z analizy dokumentów przedstawionych przez historyka Instytutu, wynika że na cmentarzu wojennym w Giżycku pochowani są żołnierze niemieccy, rosyjscy, a także Belgowie pochowani w czasie I wojny światowej oraz Niemcy chowani w tym miejscu w okresie dwudziestolecia międzywojennego i II wojny światowej. Żołnierze Polscy i Francuz, jeńcy wojenni z okresu II wojny światowej zostali ekshumowani i ich szczątki przeniesiono na inne cmentarze. Zachowane materiały źródłowe nie pozwalają jednoznacznie i precyzyjnie wskazać liczbę osób tam pochowanych.

Wobec tego tekst na tablicę historyczną zaproponowany we wniosku z dnia 5 kwietnia 2024 r. w ocenie IPN wydaje się być pod kątem historycznym jak najbardziej adekwatny.

Według opinii BUWiM IPN zaproponowany tekst w całości pochodzi z książki autorstwa dr Małgorzaty karczewskiej, „*Groby i cmentarze I wojny światowej w powiecie giżyckim*”, Białystok 2022, s. 102-103, 110. Autorka jest antropologiem z Ośrodka badań Europy Środkowo-Wschodniej i uznanym ekspertem z zakresu historii cmentarzy położonych m.in. na terenie Podlasia i byłych Prus Wschodnich. W swoich pracach wykorzystuje dokumenty uzyskane z archiwów niemieckich, które nie są szerzej znane w Polsce.

W powyższej sytuacji, w opinii Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa IPN zaproponowany tekst na tablicę historyczną jest odpowiedni, natomiast wymagana jest zgoda autorki lub/i wydawcy publikacji na wykorzystanie treści.

Wojewoda Warmińsko-Mazurski w pełni podziela stanowisko zaprezentowane przez Biuro Upamiętniania Walk i Męczeństwa Instytutu Pamięci Narodowej – KŚZpNP.

Wobec powyższego orzeczono jak w sentencji.

POUCZENIE

Od niniejszej decyzji stronie służy odwołanie do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, za pośrednictwem Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, zgodnie z art. 129 k.p.a.

Zgodnie z art. 127a k.p.a. w trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję. Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez stronę postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

Zgodnie z art. 130 § 4 k.p.a. decyzja podlega wykonaniu przed upływem terminu do wniesienia odwołania, jeżeli jest zgodna z żądaniem wszystkich stron lub jeżeli wszystkie strony zrzekły się prawa do wniesienia odwołania.

Realizacja wyszczególnionych we wniosku prac, na podstawie niniejszej decyzji, nie upoważnia do naruszenia praw osób trzecich oraz nie może naruszać zasad zawartych w przepisach szczególnych. Niniejsza decyzja nie zwalnia z obowiązku posiadania innych zezwoleń (decyzji administracyjnych) wymaganych prawem.

Wszelkie koszty związane z wykonaniem działań będących przedmiotem niniejszej decyzji ponosi Wnioskodawca.

ADNOTACJA

Podmiot jest zwolniony z opłaty skarbowej na podstawie art. 7 pkt 3 ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2023 r. poz. 2111).

Zgodnie z Rozporządzeniem UE 2016/679 z 27 kwietnia 2016 (zwanym dalej RODO) Administratorem danych osobowych przetwarzanych w ramach zadań realizowanych przez Warmińsko-Mazurski Urząd Wojewódzki w Olsztynie zgodnie z regulaminem organizacyjnym jest Wojewoda Warmińsko-Mazurski, 10-575 Olsztyn, al. Marszałka Józefa Piłsudskiego 7/9. Dalsze informacje dostępne są na stornie internetowej pod adresem: <https://www.gov.pl/web/uw-warmińsko-mazurski/ochrona-danych-osobowych>.

Z up. WOJEWODY
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO
Piotr Duda
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej

Otrzymują:

1. Gmina Miejska Giżycko, al. 1 Maja 14, 11-500 Giżycko
2. aa

Do wiadomości:

1. Biuro Upamiętniania Walk i Męczeństwa Instytutu Pamięi Narodowej – KŚZpNP, ul. J. Kurtyki 1, 02-676 Warszawa
2. Departament Dziedzictwa Kulturowego za Granicą i Miejsc Pamięci w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego, ul. Krakowskie Przedmieście 15/17, 00-071 Warszawa